

ÚTMUTATÓ

a **SERTÉSÁGAZATI FELÜGYELŐK** részére

a sertés **ENAR** jelentési kötelezettségük
teljesítéséhez

1.2 verzió

2025. május

TARTALOMJEGYZÉK

1	ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	2
2	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS LEHETŐSÉGEI	4
2.1	A FÜLJELZŐKKEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK KÖZLÉSE.....	4
2.2	SERTÉSEK JELÖLÉSÉNEK JELENTÉSE.....	5
3	A FELADATOK ÉS A KAPCSOLÓDÓ ADATSZOLGÁLTATÁSOK.....	6
3.1	SERTÉS FÜLJELZŐK MEGRENDELÉSE, A FÜLJELZŐKKEL KAPCSOLATOS ESEMÉNYEK JELENTÉSE	6
3.1.1	<i>Tenyézsértés füljelzők, segédeszközök megrendelése</i>	<i>7</i>
3.1.2	<i>Tenyézsértés füljelző és segédeszköz megrendelések törlése</i>	<i>7</i>
3.1.3	<i>Tenyézsértés füljelzők átadása – átvétele</i>	<i>7</i>
3.1.4	<i>Tenyézsértés füljelzők letiltása, letiltásának feloldása</i>	<i>8</i>
3.1.5	<i>Tenyézsértés füljelző pótlás rendelés.....</i>	<i>8</i>
3.2	TENYÉSZSERTÉS JELÖLÉS.....	8
3.2.1	<i>Tenyézsértés jelölés bejelentése</i>	<i>8</i>
3.2.2	<i>Tenyézsértés jelölés bejelentés módosítása</i>	<i>9</i>
3.3	TENYÉSZSERTÉSEK FIALÁSÁNAK ÉS KIESÉSÉNEK BEJELENTÉSE	9
3.4	A BEJELENTÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ HIBÁK ELHÁRÍTÁSA	9

1 Általános tudnivalók

A sertések Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerének (továbbiakban sertés ENAR) keretében történik a sertések jelölésének és mozgásának nyilvántartása, valamint az ehhez kapcsolódó bizonylatok és füljelzők nyomkövetése.

Az adatok gyűjtése a 83/2015. (XII. 16.) FM rendeletben megadott módon történik. A rendelet szabályozza a sertések jelölését és mozgásának nyilvántartásba vételét. A továbbiakban a rendelet sertéságazati felügyelők számára lényeges részeit kerülnek kiemelésre.

E rendeletek szerint:

- A sertéságazati felügyelő az önálló és a megyei körzetbe sorolt tenyészetek esetében
 - nyomon követi az állattartók tenyészsertések jelölésével és nyilvántartásával kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését;
 - a sertés ENAR működése során tapasztalt jogszabálysértés esetén értesíti a megyei kormányhivatalt;
 - dokumentálja az állattartó számára az általa elvégzett, vagy felügyelt jelölést, a leltár szerinti tartást, a nyilvántartott tenyészsertéseket és azok tartási körülményeit;
- a megyei körzetbe sorolt tenyészetek esetében
 - megrendeli a füljelzőket és a jelöléshez szükséges eszközöket, elvégzi a jelölést és az ENAR-ban rögzíti ennek megtörténtét;
 - 3 munkanapon belül - az útmutatóban megadott módon - jelenti az átvett, átadott, továbbá a felhasználás előtt használhatatlanná vált, vagy elveszett füljelzőket;
 - határidőn belül elvégzi az e rendeletben és az útmutatóban meghatározott feladatokat, kitölti az útmutatóban meghatározott bizonylatokat és beküldi azokat;
 - közreműködik az állattartónál az évente legalább egyszeri leltár készítésében és a leltárról készült jelentést 10 napon belül elektronikus úton megküldi a NÉBIH részére;
 - elvégzi a NÉBIH portálon keresztül az elektronikus adatjelentést és az ENAR-ból kapott információk alapján a hibajavításokat.
- A tenyészsertéseket mindkét fülben elhelyezett engedélyezett ENAR-ban regisztrált tenyészsertés füljelzővel kell megjelölni. A jelölést önálló tenyészet esetén a tartó, megyei körzetbe sorolt tenyészetnél a sertéságazati felügyelő végzi és jelenti az ENAR-ba.
- Ha a tenyészállat füléből a tenyészsertés füljelző kiesett, vagy olyan nagymértékben károsodott, hogy a feliratozás nem olvasható, önálló tenyészet esetében a tartónak, megyei körzetbe sorolt tenyészet esetében a sertéságazati felügyelőnek a pótlás megrendeléséről és behelyezéséről gondoskodnia kell.
- A füljelző felhasználást, a tenyészsertések jelölését az Útmutatóban foglaltak szerint jelteni kell az adatbázisnak.

Az adatszolgáltatás füljelző rendelés, törlés, átadás, letiltás/feloldás esetében bizonylatok kitöltésével és beküldésével is megvalósulhat, de tenyészsertésekkel kapcsolatos eseményeket (füljelző rendelés, törlés, letiltás/feloldás, tenyészsertés jelölés) a sertéságazati felügyelő és a tartó a NÉBIH Portálon a „webENAR” rendszer alkalmazásával a megfelelő képernyő kitöltésével végezheti el.

A bizonylatokat, a következő címre kell beküldeni: NÉBIH, ENAR, 1537 Budapest, Pf. 397.

A rendszer üzemeltetésének segítésére ügyfélszolgálat működik a megyei Kormányhivatalban, valamint az ENAR központban. A központi telefonos ügyfélszolgálati iroda postacíme: 1537 Budapest, Pf.:397. **telefonszáma: (06 -1) -3463-530, (06 -1) -3463-535** Elektronikus levélcím: enarufsz@nebih.gov.hu.

2 Az adatszolgáltatás lehetőségei

Az adatok közléséhez az alábbiakban felsorolt alapbizonylatok (űrlapok és képernyők) használhatók. A sertés ENAR sertéságazati felügyelők által használt alapbizonylatok (fűjelző rendelés, törlés, átadás, letiltás/feloldás) letölthetők és kinyomtathatók az ENAR honlapról (<https://portal.nebih.gov.hu/enar/>) és elektronikusan beadhatók a „webENAR” rendszerben. A jelölés bejelentés és jelölés bejelentés módosítás, valamint törlése, illetve a tenyészsértés fűjelző pótlás rendelés jelentése csak elektronikusan lehetséges a „webENAR” rendszer alkalmazásával.

Amennyiben eddig nem használták ezt a rendszert, akkor a NÉBIH honlapja (www.nebih.gov.hu) főoldalának bal oldalán, az E-ügyintézés ablakban a „Felhasználói kézikönyv” szövegre kattintással, megnyitható, vagy letölthető a portálra történő bejelentkezésről információkat adó kézikönyv. Ez részletes tájékoztatást ad a teendőkről. Az útmutató áttanulmányozása után az adatközlések bevitele minden esetben az „Ügyfélkapu bejelentkezés”-re kattintással indítható.

A sertéságazati felügyelők részére, belső használatra biztosít a rendszer 3 bizonylattípust (Fűjelző pótlás rendelés, Tenyészsértés jelölés bejelentés, Tenyészsértés jelölés módosítás bejelentése), melyeket a felügyelők a tenyészeteket látogatva vihetnek magukkal és kitöltve írathatnak alá a tartókkal. Ezeknek a bizonylatoknak a tartalmát, kell majd rögzíteniük a webes felületen, az aláírt bizonylat szolgál alapul és igazolásul a felügyelők számára, valamint megkönnyíti az adatszolgáltatást, amennyiben a helyszínen nincs lehetőség webENAR elérésre. Ezek a bizonylatok a NÉBIH-től szerezhetők be.

2.1 A fűjelzőkkel kapcsolatos információk közlése

A tenyészsértések megjelöléséhez szükséges fűjelzőket és segédeszközöket meg kell rendelni. Sertéságazati felügyelő csak a megyei körzetbe sorolt tenyészetek esetében jogosult tenyészsértés fűjelzőt rendelni. A megrendelés alapján a gyártó a Magyar Sertésenyésztők Szövetsége részére tenyészsértés fűjelzőket szállít le. Ilyen fűjelzők szükség esetén sertéságazati felügyelők között is átadhatók, vagy önálló tenyészetek egymás között, vagy sertéságazati felügyelőtől is átvehetnek, illetve átadhatnak tenyészsértés fűjelzőket. Az átadást, illetve az átvételt azonban be kell jelenteni, mint ahogy fűjelzők elvesztését, megrongálódását valamint elvesztett fűjelzők megkerülését is. Tenyészsértés fűjelzők esetében, ha az állat egyik, vagy mindkét füléből a fűjelző kiesett a pótlás megrendelésről gondoskodni kell (megyei körzetbe sorolt tenyészetek részére).

A felhasználandó bizonylatok (űrlapok és képernyők):

- 2621 és 3601 *Fűjelző és segédeszköz megrendelő lap*
- 2622 és 3602 *Fűjelző és segédeszköz megrendelés törlő lap*
- 3603 *Fűjelző pótlás megrendelő (képernyő)*
- 2624 *Fűjelző átadás bejelentő lap*
- 2625 és 3605 *Fűjelző letiltás – feloldás bejelentő lap*

Az űrlapok és a kitöltési útmutatók (a 3603 kivételével) az ENAR.hu honlapról tölthetők le, valamint a „webENAR” felületen tölthetők ki és küldhetők be elektronikusan. A sertéságazati felügyelők a megyei körzetbe sorolt tenyészetek részére intézik a fűjelzőkkel kapcsolatos adatbejelentéseket.

2.2 Sertések jelölésének jelentése

A tenyészsertések jelölését a „webENAR” rendszerben be kell jelenteni. Ha a jelölést tévesen jelentették, a megfelelő képernyő felületen módosítható, vagy törölhető a már regisztrált bejelentés. A felhasználandó képernyők:

3641	<i>Tenyészsertés jelölés csoportos bejelentő</i>
3642	<i>Tenyészsertés jelölés egyedi bejelentő és módosító</i>

A megyei körzetbe sorolt tenyészeteknél a tenyésztési célból jelölt állatok jelölését a sertéságazati felügyelő jelenti a „webENAR” rendszerben.

3 A feladatok és a kapcsolódó adatszolgáltatások

Jelen fejezet a sertéságazati felügyelők jelentési kötelezettségeit és ezek teljesítésének módját foglalja össze.

3.1 Sertés füljelzők megrendelése, a füljelzőkkel kapcsolatos események jelentése

A sertés ENAR nyilvántartja a megrendelt füljelzőket a sertéságazati felügyelő adataival együtt.

A sertés ENAR-ban a füljelzőkre alapvetően kétféle csoportosítás létezik:

Felhasználás szerint

Továbbtartásra (műanyag)

Vágóhídi (fém, vagy vágóhídi műanyag)

Tenyézsértés (műanyag)

Megrendelő tenyészet szerint:

Kisüzemi

Nagyüzemi

A füljelzőkön levő ENAR szám tulajdonságai

- Kisüzemi, továbbtartásra: 8 hosszú, első 7 szám országosan egyedi, utolsó jegye ellenőrző szám(CDV)
- Kisüzemi, vágóhídi: 7 hosszú, országosan egyedi szám
- Nagyüzemi, továbbtartásra: 12 hosszú, 1-6 tenyészetkód, 7-12 sorszám
- Nagyüzemi, vágóhídi: 10 hosszú, 1-6 tenyészetkód, 7-10 sorszám
- Tenézsértés: 11 hosszú, országosan egyedi, első jegye fixen 1, aztán 9 jegye folyamatos szám (5 jegy előtag és 4 jegy használati szám), utolsó jegye ellenőrző szám (CDV)

A sertés ENAR rendszerben többféle füljelző gyártótól lehet füljelzőt és segédeszközt rendelni. Az a füljelző-gyártó forgalmazhat Magyarországon sertés ENAR füljelzőt és segédeszközt, akinek a füljelzője és segédeszköze a NÉBIH által végzett füljelző teszten megfelelt. Ezeknek, a gyártóknak az engedélyezett füljelzőiről és segédeszközeiről a NÉBIH közleményt ad ki, melyben megadja a füljelzők és segédeszközök gyártmánykódját, a maximált árat, a szállítási határidőt, és amennyiben a gyártó megköveteli, akkor a rendelhető minimális mennyiséget, és a csomagolási egységet. Azonos típusú füljelző esetén más-más gyártmánykódot kapnak a szimpla (egy fülben történő jelölésre szolgáló hízósertés füljelző), dupla (mindkét fülben jelölésre szolgáló tenézsértés füljelző), szimpla pótlás és dupla pótlás füljelzők (pótlás csak tenézsértés füljelző esetében rendelhető). A közlemény a megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztályán és az ENAR ügyfélszolgálati irodákon is hozzáférhető, illetve a <https://portal.nebih.gov.hu/enar/> internetes oldalról letölthető.

A megrendelő által a sertés ENAR bizonylatain megadott adatokat a sertés ENAR rendszer leellenőrzi. Ha a megrendelés hibás, vagy módosítása szükséges (kevesebb a minimálisan

rendelhető mennyiségnél, vagy nem a csomagolási egység többszöröse), akkor értesítést küld a megrendelőnek a hibákról, ill. az elfogadott mennyiségről. Amennyiben a megrendelés elfogadható, akkor az adatokat a megrendelőnek a Tenyészet Információs Rendszerben nyilvántartott levelezési nevével és címével, valamint számlázási nevével és címével kiegészítve továbbítja a megfelelő füljelző-gyártónak. A füljelző-gyártó a gyártást követően megrendelőnként csomagolja a füljelzőket és segédeszközöket, minden füljelző-csomag mellé behelyezi a '1199 Lista a kiszállított füljelzőkről' listát, valamint a megrendelő számlázási nevére és címére kiállított számlát. A hízósertés füljelzőket utánvételes csomagként továbbítja a megrendelő levelezési címére, aki átvételkor a postán keresztül egyenlítheti ki a füljelző árát.

Tenyézsértés füljelző rendelése esetén a gyártó a megrendelést a Magyar Sertésenyésztők Szövetsége részére postázza, majd onnan kerülnek továbbításra a füljelzők a tenyészetek tartóihoz.

Amennyiben a számlán szereplő név, cím helyett a megrendelő más címre szeretné a számlát, akkor egyrészt a füljelző-gyártóhoz kell fordulnia, aki a már kiállított számla helyett készít egy új névre, címre szólót. Másrészt a Tenyészet Információs Rendszerben megadott módon is jelentenie kell a számlázási név, illetve a cím módosítását, hogy az ezt követően kiállítandó számlák a helyes adatot tartalmazzák.

3.1.1 Tenyézsértés füljelzők, segédeszközök megrendelése

A szükséges nyomtatvány vagy képernyő típusa, neve:

2621 vagy 3601 *Füljelző és segédeszköz megrendelő lap*

Füljelző és segédeszköz megrendelés a 2621-es űrlap beküldésével, vagy a 3601-es képernyőn történik. Űrlap beküldése előtt célszerű arról egy a megrendelőnél maradó másolatot készíteni.

A gyártó kód meghatározza a füljelző és a segédeszköz gyártóját. Füljelző gyártmány-kódja meghatározza a gyártó mellett a füljelző típusát is. Kizárólag a NÉBIH által engedélyezett és közétett füljelzők rendelhetők. A megrendeléshez mindig meg kell adni a gyártó, valamint a gyártmány kódot.

Sertéságazati felügyelő kizárólag tenyézsértés füljelzőt rendelhet megyei körzetbe sorolt tenyészet részére.

3.1.2 Tenyézsértés füljelző és segédeszköz megrendelések törlése

A szükséges nyomtatvány vagy képernyő típusa, neve:

2622 vagy 3602 *Füljelző és segédeszköz megrendelés törlő lap*

Tévesen beküldött, vagy kitöltött új füljelző és segédeszköz megrendelések a gyártás megrendelése előtt a 2622-es űrlap beküldésével, vagy a 3602-es képernyőn törölhetők. Űrlap beküldése előtt célszerű arról egy a megrendelőnél maradó másolatot készíteni.

Különösen ügyelni kell arra, hogy a megrendelés törlését a hiba észlelését követően azonnal jelentsék, mert ha a megrendelést a NÉBIH a gyártónak már továbbította, akkor a törlés már nem érvényesíthető.

Sertéságazati felügyelő kizárólag saját maga által egy megyei körzetbe sorolt tenyészet tenyézsértés füljelző megrendelését törölheti.

3.1.3 Tenyézsértés füljelzők átadása – átvétele

A szükséges nyomtatvány típusa, neve:

2624 *Füljelző átadás bejelentő lap (csak űrlapon jelenthető)*

Ha a sertéságazati felügyelő saját készletéből tenyészsértés füljelzőket ad át egy másik felhasználónak, illetve, ha tenyészsértés füljelzőket vesz át másik felhasználótól, akkor ezt a 2624-es úrlapon 3 munkanapon belül jelenteni kell. Sertéságazati felügyelő csak tenyészsértés füljelzőket adhat át másik sertéságazati felügyelőnek, önálló tenyészetnek, illetve az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági hatóságnak. Az úrlapot mind az átadó, mind az átvevő alá kell, hogy írja. Mindaddig, amíg az átadást nem jelentik, a számítógépes rendszer nem fogadja el az új tenyészettől, vagy az átvevő sertéságazati felügyelőtől e füljelzők behelyezéséről, állat jelöléséről szóló bejelentéseket.

Beküldése előtt ajánlott arról az átadó és az átvevő részére egy-egy másolatot készíteni.

3.1.4 Tenyészsértés füljelzők letiltása, letiltásának feloldása

A szükséges nyomtatvány vagy képernyő típusa, neve:

2625 vagy 3605 *Füljelző letiltás – feloldás bejelentő lap*

A 2625-ös úrlapon, vagy a 3605-ös képernyőn 3 munkanapon belül jelentendő, ha a tenyészsértés füljelzők elvesztek, vagy megrongálódtak. Az így jelentett tenyészsértés füljelzők felhasználását a rendszer letiltja. A letiltott tenyészsértés füljelzők behelyezéséről, az állat jelöléséről, küldött bejelentést a rendszer nem fogadja el.

Ha a korábban letiltott tenyészsértés füljelzők mégis előkerülnek, akkor ez szintén a 2625-ös úrlap, vagy a 3605-ös képernyő felhasználásával jelenthető, feloldás bejelölésével. A letiltás feloldását csak a letiltást bejelentője kezdeményezheti. A letiltás feloldása után a rendszer már ismét elfogadja a tenyészsértés füljelző behelyezéséről – állat jelöléséről készült bejelentést.

Úrlap beküldése előtt ajánlott arról egy a bejelentőnél maradó másolatot készíteni.

3.1.5 Tenyészsértés füljelző pótlás rendelés

A szükséges képernyő neve:

3603 *Füljelző pótlás megrendelő*

Ha egy megyei körzetbe sorolt tenyészetben tenyésztés céljából, jelölnek tenyészsértés füljelzővel állatot, amely állatnak egyik, vagy mindkét füléből kiesett a füljelző, akkor a sertéságazati felügyelő a füljelző pótlás megrendelést elektronikusan a „webENAR” felületen a 3603-as képernyő segítségével jelentheti.

A füljelző pótlás csak tenyészsértés füljelzőre rendelhető.

3.2 Tenyészsértés jelölés

A tenyész kocasüldő és tenyészkan esetében az első vemhesítést, illetve az első fedeztetést, vagy mesterséges termékenyítést követő hét napon belül, a tenyészsértések mindkét fülét tartós műanyag füljelzővel kell megjelölni, melyek közül a jobb fülben elhelyezett füljelző elektronikus jeladót tartalmaz (tenyészsértés füljelző). A jelölést követően a sertéságazati felügyelő a megyei körzetbe tartozó tenyészetek esetében köteles a jelölést a megfelelő képernyő segítségével elektronikusan bejelenteni az ENAR adatbázisba.

3.2.1 Tenyészsértés jelölés bejelentése

A szükséges képernyő típusa, neve:

3641 *Tenyészsértés jelölés csoportos bejelentő (csak elektronikusan jelenthető)*

Ha egy tenyészetben tenyésztés céljából, jelölnek meg egy, vagy több állatot, akkor a sertéságazati felügyelő a jelölést elektronikusan a „webENAR” felületen a 3641-es képernyő segítségével jelentheti. Az ilyen jelölés mindig csak tenyészsertés füljelzővel végezhető.

3.2.2 Tenyészsertés jelölés bejelentés módosítása

A szükséges képernyő típusa, neve:

3642

Tenyészsertés jelölés egyedi bejelentő és módosító lapja (csak elektronikusan jelenthető)

Amennyiben az elvégzett jelölés bejelentett és már regisztrált adatait módosítani kívánja a sertéságazati felügyelő, akkor ezt a fenti képernyő felhasználásával teheti meg. Ha a bejelentett adatok nem felelnek meg a valóságnak, a megadott füljelzőszámhoz nem a megfelelő állat adatait jelentették, a 3642 képernyőn a törlés tevékenységgel a valótlan adatok törölhetők, és a bejelentés tevékenységgel az adott tenyészsertés füljéhez a helyes jelölés adatok megadhatók.

Amennyiben a jelölés az első termékenyítés előtt megtörtént és így a jelölés bejelentésekor nem lett megadva az első termékenyítés adatai, akkor a '(2) Módosítás' tevékenység megjelölésével lehet bejelenteni az első termékenyítés adatait. Az ENAR rendszer az állatot csak az első termékenyítés adatainak bejelentése követően tekinti tenyészállatnak.

3.3 Tenyészsertések fialásának és kiesésének bejelentése

Tenyészsertések fialásának és kiesésének bejelentése, mind megyei körzetbe sorolt tenyészet, mind önálló tenyészet esetében a tenyészet tartójának feladata. Erről bővebb tájékoztatást a megfelelő szerepkörös útmutatóban találhat a sertéságazati felelős.

3.4 A bejelentésekhez kapcsolódó hibák elhárítása

Elektronikus bejelentés, módosítás, törlés („webENAR”) esetén a bizonylat adattartalma csak akkor adható be a központi adatbázisba, ha a beadandó adatok hibátlanok. Ebből következik, hogy a „webENAR” rendszerében beadott bizonylatadatokra nem érkezhetsz hibajavító kérés.

A számítógépes feldolgozásra beérkezett papír alapú bizonylatokat adatrögzítés után ellenőrzi a rendszer. Az ellenőrzést követően a regisztrált hibák függvényében különböző visszajelzéseket kap a bizonylat beküldője. A hibák következményüket tekintve kétfélek lehetnek. Egyik eset az olyan súlyos hiba, amely miatt a rendszer visszautasítja a bejelentést (ez a helyzet, ha pl. hibás, vagy hiányzik a bejelentő kódja, vagy a bizonylatot nem írták alá). A másik eset, amikor a bejelentést elfogadja ugyan a rendszer, de adathiány, vagy adathiba miatt, a bizonylat valamelyik adatát, esetleg egy egész adatsort nem regisztrálja (ez a helyzet, pl. egy hibás füljelző azonosítószám megadásakor). A rendszer mindkét esetben hibajelzést küld. Ez általában hasonló formájú, mint az eredeti bejelentő bizonylat. Tartalmazza a hibátlanul elfogadott adatokat, valamint az összes hiba leírását és a hibás adatokat is.

A hibák elhárítása, mindkét esetben legegyszerűbben a kapott hiba visszajelző bizonylat kitöltésével és beküldésével történhet. A bizonylaton csak a hiányzó vagy hibás adatok rovatait kell helyesen kitölteni, és a bizonylatot aláírással ellátni.

A bizonylat elkallódása esetén, a hiba elhárítása módosító bizonylat (űrlap vagy képernyő) kitöltésével is történhet. Első esetben, vagyis ha a bejelentést a rendszer nem fogadta el, a bizonylatot új bejelentésként kell beküldeni, minden szükséges adat kitöltésével. Második esetben a kötelező azonosító adatokon kívül, csak a hibás adatokat kell módosítani, ill. a hiányzó adatokat pótolni.

